

Stanowisko nr 4/20
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 29 października 2020 r.

w sprawie działań i przedsięwzięć koordynacyjnych w celu zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców województwa mazowieckiego w związku z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2

Sejmik Województwa Mazowieckiego z niepokojem obserwuje rozwijającą się w niekontrolowany sposób w kraju sytuację epidemiologiczną spowodowaną zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2 wywołującym COVID-19.

Odnotowując wykładniczy przyrost zakażeń, z którym mamy obecnie do czynienia w Polsce, jak również na Mazowszu, jednocześnie widząc z jakimi problemami i brakami zmagają się podmioty lecznicze, należy stanowczo stwierdzić, że system ochrony zdrowia nie jest dostatecznie przygotowany do udzielenia pomocy chorym na COVID-19 w związku z pojawieniem się tzw. II fali zakażeń. Dysfunkcja opieki zdrowotnej ujawnia się na wielu płaszczyznach, a z punktu widzenia pacjenta dotyczy przede wszystkim niewystarczającej liczby miejsc w szpitalach dla chorych na COVID-19, trudnej sytuacji w Szpitalnych Oddziałach Ratunkowych, problemów zespołów ratownictwa medycznego z umieszczeniem pacjenta w szpitalu, długiego czasu oczekiwania na pobranie wymazu w kierunku koronawirusa SARS-CoV-2 oraz oczekiwania na sam wynik, a także braku miejsc w izolatoriach.

Nie możemy ww. problemów uznać za konsekwencje braku dobrej woli ze strony udzielających świadczeń opieki zdrowotnej, co może wynikać z niektórych doniesień medialnych – Polska stoi na granicy obecnych możliwości zapewnienia opieki medycznej osobom z podejrzeniem COVID-19 i z potwierdzoną diagnozą COVID-19. Kluczowe znaczenie w walce z epidemią ma organizacja, logistyka i współpraca wszystkich ogniw uczestniczących w zagwarantowaniu bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańcom Mazowsza.

Niestety niektóre decyzje i wynikające z nich regulacje prawne utrudniły zmierzenie się z II falą zakażeń. Takim działaniem była likwidacja tzw. szpitali jednoimiennych i powołanie trzech poziomów zabezpieczenia. Szpitale zgłaszają problemy związane z przekazywaniem pacjentów z wynikiem dodatnim do szpitali II lub III poziomu zabezpieczenia, co wynika z nieefektywnej koordynacji. Brak realnego wsparcia podmiotów leczniczych w zakresie ustalenia możliwości przeniesienia pacjentów do innych jednostek zagraża nie tylko zdrowiu i życiu takich osób, ale wpływa dezorganizacyjnie na funkcjonowanie Szpitalnych Oddziałów Ratunkowych.

Podmioty lecznicze wyrażają obawy, że wkrótce zaczną brakować w szpitalach łóżek dla pacjentów z COVID-19, które powinny być oddzielone od pozostałych części szpitala, aby można było bezpiecznie udzielać pomocy pacjentom nie zakażonym koronawirusem SARS-CoV-2. Włączenie do tzw. drugiego poziomu kolejnych szpitali, bez uzgodnienia właściwej lokalizacji oddziałów przeznaczonych dla pacjentów z COVID-19, zaburzyło dostęp do wszystkich pozostałych świadczeń zdrowotnych, w tym także kluczowych dla bezpieczeństwa zdrowotnego osób starszych - oddziałów internistycznych.

Sejmik Województwa Mazowieckiego wskazuje, że sytuacja, w której w tym samym budynku leczeni są pacjenci zakażeni koronawirusem SARS-CoV-2 oraz pacjenci leczeni na inne dolegliwości nie odpowiada standardom międzynarodowym obowiązującym w innych krajach, w których budowane są pomieszczenia do izolacji pacjentów z COVID-19 poza bezpośrednią łącznością z funkcjonującymi szpitalami. Jednocześnie brak wystarczającej liczby miejsc w izolatorium w województwie mazowieckim powoduje, że szpitale nie mają gdzie umieszczać pacjentów zakażonych, którzy kwalifikują się do izolacji domowej, której nie mogą odbyć w domu. Otwarcie odpowiedniej liczby miejsc izolacji może stanowić *remedium* dla uwolnienia łóżek zajętych przez innych pacjentów z COVID-19. Z uwagi na działalność *stricte* leczniczą jaką powinny w tym momencie prowadzić szpitale, aby odciążyć podmioty lecznicze

od tego obowiązku, utworzenie nowych izolatoriów powinno nastąpić w oparciu o zasoby i możliwości posiadane przez wojsko.

Pomimo świadomości nawrotu zakażeń nie zostały w pełni zabezpieczone na III poziomie, tj. przez Centralny Szpital Kliniczny MSWiA w Warszawie oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Siedlcach w zakresie psychiatrii, świadczenia specjalistyczne dla dzieci. Dla całego województwa mazowieckiego zabezpieczono tylko jedno łóżko OIT dla dzieci, a nieletni poniżej 16 r.ż. z zaburzeniami zdrowia psychicznego zakażeni COVID-19, których stan wskazuje, iż mogą stanowić zagrożenie życia lub zdrowia własnego lub życia i zdrowia innych osób przewożeni będą w dalszym ciągu do oddziału wyznaczonego przez wojewodę w uzgodnieniu z Ministerstwem Zdrowia poza województwo mazowieckie.

W ocenie Sejmiku Województwa Mazowieckiego w niewystarczającym zakresie zabezpieczony jest także transport dla pacjentów z COVID-19.

Szpitala w dalszym ciągu zgłaszają do Ministerstwa Zdrowia oraz Narodowego Funduszu Zdrowia niemożność leczenia pacjentów z COVID-19 będących w stanie ciężkim i krytycznym z powodu braku możliwości pozyskania skutecznego leku przeciwwirusowego (Remdesivir) w sytuacji, gdy zapewniano opinię publiczną, iż lek taki został przez rząd zakupiony i będzie dostępny. Brakuje ponadto szczepionek na grypę dedykowanych pracownikom podmiotów leczniczych. Wszystkie podmioty lecznicze, które zobowiązane zostały decyzją Wojewody Mazowieckiego do leczenia pacjentów z COVID-19, bez odpowiedniego dostępu do leków oraz testów, nie będą miały możliwości skutecznego zwalczania epidemii koronawirusa SARS-CoV-2.

Problem finansowy oraz organizacyjny dla szpitali stanowi wymiana namiotów triażowych na kontenery, co pozwoli zapewnić w okresie jesienno-zimowym odpowiednie warunki oczekiwania dla pacjentów na przyjęcie do szpitala lub przewiezienie do innego zakładu. Niestety w odpowiedzi na wnioski kierujących szpitalami o dokonanie koniecznej wymiany, Wojewoda Mazowiecki poinformował podmioty lecznicze o braku możliwości realizacji wniosków ze względu na ograniczone środki finansowe. W tym kontekście niedopatrzaniem ze strony ustawodawcy było doprowadzenie do wygaśnięcia art. 12 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842), w zakresie konieczności wymiany funkcjonujących obok podmiotów leczniczych namiotów triażowych na kontenery medyczne i związanymi z tym obowiązkami wynikającymi z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2020 r. poz. 1333). Podmioty lecznicze same starają się rozwiązać problem wymiany namiotów triażowych na kontenery, pozostając w zgodzie z obowiązującymi przepisami. W tym zakresie Sejmik Województwa Mazowieckiego ma na uwadze procedowane obecnie przez ustawodawcę zmiany prawne w zakresie umożliwiającym stawianie i użytkowanie takich kontenerów z pominięciem rygorów prawa budowlanego, podkreśla jednak konieczność skutecznego działania takich przepisów wstecz.

Sejmik Województwa Mazowieckiego, mając na uwadze przedstawione najważniejsze wyzwania, w trosce o zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców województwa mazowieckiego, jak również poprawę warunków pracy w podmiotach leczniczych, apeluje o niezwłoczne wdrożenie poniższych postulatów:

- 1) zapewnienie płynnego finansowania szpitali, uwzględniającego koszty leczenia pacjentów z podejrzeniem oraz z rozpoznaniem COVID-19,**
- 2) usprawnienie bezpośredniej komunikacji na poziomie wojewoda – samorządy – szpitale, obejmujące m.in. tworzenie nowych łóżek dla pacjentów z COVID-19,**
- 3) utworzenie dodatkowych szpitali, na wzór szpitali jednoimiennych, dedykowanych pacjentom z COVID-19,**
- 4) pilne utworzenie izolatoriów w oparciu o zasoby wojskowe,**
- 5) pilne zapewnienie kontenerów medycznych lub środków finansowych pozwalających szpitalom na ich nabycie oraz wprowadzenie obowiązujących z mocą wsteczną zmian w przepisach umożliwiających stawianie kontenerów do**

pre-triażu i izolacji przy szpitalach, z wyłączeniem obowiązku stosowania przepisów prawa budowlanego i procedur zgłoszeniowych w nim zawartych,

- 6) wzmocnienie taboru pogotowia ratunkowego i transportu sanitarnego dedykowanego zakażonym pacjentom,
- 7) zabezpieczenie w kraju leków dla pacjentów z COVID-19, testów na obecność koronawirusa dla pacjentów i pracowników szpitali oraz szczepionek przeciwko grypie dla personelu medycznego,
- 8) wydawanie przez wojewodów decyzji (poleceń) kierujących do pracy personel medyczny w uzgodnieniu z podmiotami leczniczymi.

Samorząd Województwa Mazowieckiego od początku trwania epidemii wyposaża podmioty lecznicze z całego Mazowsza i przekazuje na ich rzecz środki ochrony indywidualnej, jak również urządzenia wspomagające oddychanie oraz wspiera personel stacji pogotowia ratunkowego realizując projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej o łącznej wartości 285 mln zł. Zapewnia także środki ochrony indywidualnej podmiotom leczniczym, których zakup finansowany jest z budżetu Województwa Mazowieckiego.

Nadzwyczajna sytuacja spowodowana pandemią koronawirusa, w której się znaleźliśmy wymaga jak nigdy dotąd wspólnego działania i podejmowania decyzji z myślą o pacjentach i pracownikach medycznych. Dlatego też Sejmik Województwa Mazowieckiego deklaruje chęć współpracy z Ministerstwem Zdrowia, Narodowym Funduszem Zdrowia oraz Wojewodą Mazowieckim w zakresie zapobiegania i zwalczania trwającej epidemii.

**Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego**

Ludwik Rakowski

Stanowisko otrzymują:

1. Pan Mateusz Morawiecki – Prezes Rady Ministrów;
2. Pan Adam Niedzielski – Minister Zdrowia;
3. Pan Filip Nowak – p.o. Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia;
4. Pan Konstanty Radziwiłł – Wojewoda Mazowiecki.